

«ایران» از تأثیر دیپلماسی انرژی در تأمین پایدار گاز در دولت سیزدهم گزارش می دهد

سوآپ گازی ضامن گرمای استان های شمالی

اگر دولت سیزدهم در ماه های ابتدایی، سوآپ گازی را فعال نمی کرد، کمبود گاز در استان های شمال شرق قطعی بود. رابطه گازی ایران و ترکمنستان به دلیل سیاست های زنگنه قطع شده بود

عکس: شانا

گروه اقتصادی / استمرار در گازرسانی به تمام نقاط کشور با وجود قطع سوآپ گاز ترکمنستان به ایران، اقدام مهم و ستودنی شرکت ملی گاز ایران در اوج سرمای بی سابقه در ۱۰ سال اخیر است.

سازمان هواشناسی پیش تر با صدور هشدار نارنجی رنگ، نسبت به احتمال یخبندان و لغزندگی جاده ها بر اثر نفوذ توده هوای سرد به کشور از سه شنبه تا جمعه (۲۰ تا ۲۳ دی ماه) در شرق و شمال شرق و غرب و شمال غرب و گلستان و مازندران اطلاع رسانی و پیش بینی کرده بود که کاهش محسوس دما بین ۸ تا ۱۵ درجه سانتیگراد از سه شنبه و ماندگاری هوای سرد تا جمعه، در شمال غرب کشور، کاهش محسوس دما بین ۶ تا ۱۰ درجه از سه شنبه و ماندگاری هوای سرد تا جمعه را شاهد خواهیم بود.

ورود سامانه های هوای سرد، افت شدید دما و سرمای فراگیر در بیشتر نقاط کشور، دمای هوا را در برخی از مناطق تا منفی ۲۸ درجه سانتیگراد کاهش داد؛ به نحوی که در بیش از ۲۰ استان کشور، دمای هوا به منفی ۱۰ درجه رسید. این عامل باعث شد تا میزان مصرف گاز در کشور به مرز ۷۰۰ میلیون مترمکعب در روز هم برسد؛ افزایشی معنادار در میزان مصرف که بر ناترازی گاز هم تأثیر بیشتری گذاشت.

با این حال، غلامرضا کوشکی، رئیس مرکز راهبری گاز ایران گفته، با وجود سرمای بی سابقه ای که در کشور وجود دارد، هیچ خللی در روند گازرسانی وجود نداشته زیرا میزان مصرف گاز از اوایل دی ماه بالغ بر ۶۰۰ میلیون مترمکعب در بخش خانگی و تجاری ثبت شده و حداکثر مقدار مصرف در روز پنجشنبه ۶۸۵ میلیون مترمکعب بود که ۸۰ درصد

از گاز تولیدی در بخش خانگی و تجاری مصرف شده است. ناگفته نماند که استان های خراسان رضوی، جنوبی و شمالی، مازندران و گلستان در انتهای شبکه گاز قرار دارند و طبق اعلام شرکت ملی گاز ایران، با افت فشار گاز مواجه هستند.

بی تردید، با صرفه جویی در مصرف گاز می توان به پایداری گاز در این مناطق هم کمک کرد. در این بین، وزیر نفت با بیان اینکه روزانه ۹۸۹ میلیون مترمکعب گاز خام از میدان های مستقل گازی و مشترک در حال تولید است، گفته که تدابیر لازم نظیر تهیه و توزیع نفت سفید و کپسول گاز مایع در کشور برای موارد اضطراری انجام شده

۴ شرکت اصلی وزارت نفت در تولید یاش کامل قرار دارند. سوآپ گاز روزانه گاز خام در ایران در شرایط فعلی حدود یک میلیارد متر مکعب است که بعد از جداسازی میعانات گازی حدود ۸۵۰ میلیون مترمکعب گاز مصرفی به دست می آید.

افزایش میزان مصرف گاز خانگی از روزانه ۲۵۰ میلیون مترمکعب در فصل گرم سال به محدوده ۶۵۰ میلیون مترمکعب در شرایط فعلی، ناترازی گازی حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب در روز را پدید آورده است.

ناترازی گاز در زمستان را می توان یکی از ازمیه های شوم دولت قبل برای دولت سیزدهم به شمار آورد که ناشی از فاصله بین تولید و مصرف گاز است.

■ **دیپلماسی فعال دولت سیزدهم در انرژی**
آذرماه ۱۴۰۰ را می توان سرآغاز فصلی نوا از همکاری های منطقه ای

برای وزارت نفت ایران دانست. در این ماه، قرارداد سوآپ گازی سه جانبه بین ایران، ترکمنستان و آذربایجان در حاشیه پانزدهمین نشست سازمان همکاری های اقتصادی (اگو)، پس از پایان دیدار ملی گاز ایران، با افت فشار گاز الهام علی اف، رؤسای جمهور ایران و آذربایجان از سوی وزیران نفت دو کشور امضا شد. براساس این قرارداد، سالانه ۱.۵ تا ۲ میلیارد مترمکعب گاز ترکمنستان از خاک جمهوری اسلامی ایران به جمهوری آذربایجان انتقال می یابد.

در این مسیر، ایران گاز مصرفی مورد نیاز در پنج استان شمالی کشور را به عنوان حق انتقال این گاز برداشت می کرد. واقعیت این است که در سال گذشته و با فعال سازی دیپلماسی انرژی و امضای قرارداد سوآپ گاز ترکمنستان و ورود ۵

میلیون مترمکعب گاز از انتهای شبکه توزیع گاز در شمال شرق کشور (که همواره نخستین محل افت فشار گاز در زمان های کمبود بوده است)، شبکه گاز پایدار شده و جلوی افت فشار در شمال شرق هم گرفته شد؛ اقدامی که دست کم در سال های قبل تر سابقه نداشت، زیرا در دولت یازدهم و با عملکرد ضعیف زنگنه، وزیر سابق نفت، روابط گازی دو کشور از سال ۱۳۹۵ متوقف شده بود.

بسیاری بر این باورند که اجرایی شدن عملیات سوآپ گاز ترکمنستان از مسیر ایران، معامله ای برد - برد بوده است که آثار بسیاری برای طرفین دارد.

حسن هانی زاده، کارشناس روابط بین الملل، درباره چرایی موفق نبودن دولت روحانی در ادامه همکاری گازی با ترکمنستان نیز گفت: بی تردیدی وزیر نفت دولت گذشته یکی از عوامل نبود

همکاری گازی بوده است، در دولت دوازدهم متأسفانه رویکرد همکاری با کشورهای همسایه به عنوان یکی از اولویت های پسینی سیاست گذاری دولتمردان مطرح بوده و به همین منظور رابطه ذیل برجام و با کشورهای اروپایی شاکله روابط بین الملل حتی در حوزه اقتصادی و نفتی را شامل می شد. وی با اشاره به نقش قراردادهای تجاری با کشورهای همسایه، افزود: به نظر می رسد تعدد قراردادهای تجاری و دیپلماتیک ایران با کشورهای آسیایی، روسیه و همچنین همسایگان جنوبی و شمالی سبب شده است فهم جدیدی در نظام بین الملل شکل گیرد که دیگر تحریم ها به عنوان ابزار فشار بر ایران اثرگذار نخواهد بود.

ناگفته پیداست که توسعه دیپلماسی انرژی در دولت سیزدهم افزون بر امضای قرار د سه جانبه

سوآپ گاز با کشورهای ترکمنستان و جمهوری آذربایجان، برکات فراوانی بویژه برای تأمین گاز در مناطق شمالی کشور داشته است.

به گفته جواد اوچی وزیر نفت، با وجود اینکه پارسال در اوضاع کسری گاز تعهدهای قراردادهای صادرات گاز به ترکیه، عراق،

ارمنستان و آذربایجان به طور کامل انجام شد، در آمد حاصل از صادرات گاز از رقم یک میلیارد دلار در سال ۹۹ به ۴ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۰ رسید که البته نزدیک یک

میلیارد دلار آن مربوط به معوقات پیگیری نشده سال های گذشته بود که سرانجام آنها دریافت شد، اما در همان شرایط از نظر حجمی نیز یک میلیارد مترمکعب بیشتر از مدت مشابه پارسال گاز فروخته و تعدهای ایران طبق قراردادهای امضا شده محقق شد.

فراموش نکنیم که دولت

سیزدهم با درک تعلق های وزارت نفت دولت قبل، سیاست های مهمی را در پیش گرفت تا کم کاری های دولت قبل را جبران سازد، کم کاری هایی که مهم ترین تبعات منفی آن بروز ناترازی گاز در کشور است.

براین اساس، دیپلماسی انرژی نیز فعال شد که یکی از اثرات مهم آن جلوگیری از قطع گاز در استان های شمال شرق کشور بوده که در سال گذشته بدون قطعی گاز سپری شد. اکنون هم بردوت هوا باعث شده تا سوآپ گازی ترکمنستان به ایران قطع شود، کشوری که خود تولیدکننده ۵۹ میلیارد مترمکعب گاز بوده، اکنون در برخی از استان ها دچار قطعی گاز شده است.

پیش بینی می شود که با رفع جبهه هوای سرد، بزودی سوآپ گاز دوباره فعال شود.

«ایران» از افزایش تولید مسکن در ماه های آینده گزارش می دهد

افزایش صدور پروانه ساختمانی بعد از چند ماه رشد منفی

صدور پروانه ساختمانی بعد از ۴ فصل رشد منفی، در تابستان امسال رشد ۷ درصدی را نشان می دهد

گروه اقتصادی / بررسی آمار مربوط به سمت و سوی بازار مسکن، حاکی از رشد صدور پروانه ساختمانی است. افزایش تعداد پروانه ساختمانی، افزایش ساخت و تولید مسکن در ماه های آینده را نمایش می دهد. در کنار رشد صدور پروانه ساختمانی عامل دیگری که افزایش ساخت مسکن را پیش بینی می کند، افزایش سرمایه گذاری بخش خصوصی در ساختمان های جدید است.

بر اساس گزارش مرکز آمار از تحولات بازار مسکن کشور، در تابستان امسال بعد از چند فصل رشد منفی صدور پروانه ساختمانی، این رقم به مثبت ۷ درصد افزایش یافته است. در بهار امسال صدور پروانه ساختمانی منفی ۱۶.۶ درصد بود اما در تابستان به مثبت ۷ درصد رسید و به عبارتی ۲۳ درصد رشد داشته است. با توجه به اجرای برنامه ارائه مشوق های نوسازی از آبان ماه، صدور پروانه ساختمانی در پاییز و زمستان رشدی به مراتب بیشتر از تابستان خواهد داشت به طوری که در سه ماه گذشته درخواست صدور پروانه ساختمانی در بافت فرسوده ۴۰ درصد افزایش یافته است. برنامه نوسازی بافت فرسوده سالانه ۱۵۰ هزار واحد است. در حال حاضر ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد فرسوده شهری در کشور موجود است که نیاز به نوسازی دارد. به گفته مهرداد بذریاش، وزیر راه و شهرسازی برنامه این است که تا ۱۰ سال آینده واحدهای فرسوده به صفر برسند. با توجه به اینکه در هر پلاک فرسوده ۳ تا ۴ واحد جدید ساخته می شود بنابراین رشد تعداد واحدها در هر پروانه ساخت در بافت فرسوده عملی برای افزایش تولید مسکن در ماه های پیش رو است. در بافت های فرسوده

در شهرهای بزرگ و کلانشهرها ۴۰ میلیون تومان وام ساخت با سود ۱۲ درصد و در سایر شهرها ۳۵۰ میلیون تومان پرداخت می شود. کاهش ۵۰ درصدی عوارض ساخت، تخفیف در صدور پروانه ساختمانی، استفاده بیشتر از سطح و تسهیل در تأمین پارکینگ و تراکم تشویقی، برخی مشوق های نوسازی بافت فرسوده است که پیش بینی می شود با توجه به آن، رشد صدور پروانه ساختمانی را در کشور بخصوص در تهران شاهد باشیم.

پروانه ساختمانی صادر شده در بهار امسال در شهرهای کشور برای ۳۱ هزار و ۴۹۷ فقره بوده که در تابستان به ۳۲ هزار و ۳۶۳ فقره افزایش یافته است.

همزمان با افزایش صدور پروانه ساختمانی، سرمایه گذاری بخش خصوصی در ساختمان سازی نیز افزایش داشته است. با توجه به این امر، در بخش مسکن بیشترین سرمایه گذاری مربوط به بخش خصوصی است و دولت کمتر از ۵ درصد سرمایه گذاری در ساخت مسکن را دارد. رشد سرمایه گذاری بخش خصوصی در ساخت وساز از بازگشت سرمایه گذاران به این بازار خبر می دهد. سرمایه گذاری بخش خصوصی در ساختمان های جدید در سال ۹۹ برابر ۳۲۷ هزار میلیارد تومان بود که در سال ۱۴۰۰ به بیش از ۴۵۰ هزار میلیارد تومان رسید. این سرمایه گذاری در بهار امسال ۱۵۰ هزار میلیارد تومان است. در زمستان ۱۴۰۰ یعنی یک فصل قبل از آن، میزان سرمایه گذاری در ساختمان سازی برابر با ۱۲۴ هزار میلیارد تومان بوده است. این میزان سرمایه گذاری مربوط به ساختن های جدید، ساختمان های تکمیل و ساختمان های تکمیل شده است.

عامل دیگری که می توان اثرات آن را در رشد ساخت وساز دید، کاهش نرخ تورم سالانه نهادهای ساختمانی است. تورم سالانه مصالح ساختمانی در بهار امسال معادل ۴۴.۸ درصد است که در تابستان به ۳۶.۷ درصد کاهش یافته است. در حال حاضر بیشترین سهم از هزینه ساختمان سازی مربوط به سهم زمین است. این سهم در کل کشور ۶۰ درصد و در تهران حدود ۷۰ درصد هزینه ساختمان را شامل می شود. کاهش این سهم در کاهش قیمت نهایی مسکن نقش مهمی دارد. تأمین زمین از طرف دولت در برنامه نهضت ملی مسکن، در کنار پرداخت تسهیلات ساخت و کاهش صدور قیمت مجوزها، تولید مسکن با هزینه کمتر را برای اقشار هدف تا حدود زیادی افزایش می دهد.

در برنامه نهضت ملی مسکن ساخت ۴ میلیون واحد در نظر گرفته شده است. سیاست دیگ دولت برای کاهش قیمت تمام شده مسکن و کاهش هزینه ساخت، ساخت واحدهای یک طبقه حیاطدار در شهرهای واجد شرایط است. در تمام شهرهایی که جمعیت زیر ۵۰ هزار نفر دارد و در مجموع حدود هزار و ۲۰۰ شهر است، فرایند ساخت واحدهای یک طبقه شروع شده و در برخی موارد هم زمین تحویل مردم شده است تا خودشان به ساخت وساز بپردازند. واگذاری زمین در این فرایند اینگونه است که زمین ها به صورت اجاره ۹۹ ساله واگذار می شود. به عبارت دیگر ابتدا زمین ها به مدت ۱ سال به شرط ساخت، اجاره موقت داده می شود. این اجاره تا ۹۹ سال تمدید می شود که اگر ساخت وساز انجام نشد، زمین پس گرفته شده (آماده سازی، زمین قبل از آغاز فرایند ساخت وجود ندارد، اما بعد از ساخت وساز

عکس: ایران

می توانند آن را به فروش برسانند. بر اساس برآوردی که وزارت راه و شهرسازی انجام داده، تفاوت قیمت و متراژ واحدهای مسکونی آپارتمانی با واحدهای یک طبقه و ویلایی در طرح نهضت ملی مسکن اینگونه است که در آپارتمان ها ۴۰ متر مشاعات وجود دارد و اگر هزینه ساخت متری ۸ میلیون تومان شود و هزینه واحدهای آپارتمانی حدود ۳۲۰ میلیون تومان بیشتر از واحدهای یک طبقه شود، هزینه های دیگر مثل آسانسور، پروانه های ساختمانی و تورم های سالانه هم بر افزایش قیمت ساخت تأثیر خواهند گذاشت چون آپارتمان ها حدود دو سال زمان برای ساخت نیاز دارند، اما ساخت واحدهای یک طبقه طی مدت یک سال به پایان می رسد و مشمول تورم سالانه نمی شود. به طور میانگین هزینه های زیرساخت (آماده سازی، آب، برق، گاز انشعابات و معابر) ۱۶۵ میلیون تومان برای هر واحد

۲۰۰ متری یک طبقه و حیاطدار خواهد بود، اما برای واحدهای آپارتمانی حدود ۷۰ میلیون تومان می شود. با توجه به سایر هزینه ها، مجموع هزینه ساخت و زیرساخت در واحدهای یک طبقه حیاطدار کمتر از واحدهای آپارتمانی خواهد بود و از لحاظ اقتصادی به صرفه تر

است.

با توجه به افزایش صدور پروانه ساخت، افزایش سرمایه گذاری در بخش ساختمان، کاهش و تسهیل تورم مصالح و همچنین سیاست های ساخت مسکن حمایتی، انتظار این است که روند تولید مسکن روندی افزایشی باشد.

تخلیه حباب ربع سکه با شروع عرضه در بورس

قیمت ربع سکه ۱۰ درصد کاهش یافت

قیمت ربع سکه در بورس به ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان رسید **گروه اقتصادی /** بنا به اعلام قبلی، دیروز ۲۸۰ هزار واحد ربع سکه بهار آزادی در بورس عرضه شد که در پایان فرایند حراج، این کالا در محدوده قیمت ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان کشف قیمت شد. در پی اعلام بانک مرکزی برای عرضه بیش از ۵۰۰ هزار قطعه ربع سکه بهار آزادی، شاهد افت بیش از یک میلیون تومانی قیمت این کالا در بازار غیررسمی بوده ایم.

بر اساس آمار هم اکنون قیمت ربع سکه بازار غیررسمی در محدوده ۷ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان قرار دارد که نسبت به یک هفته گذشته بیش از ۱۰ درصد کاهش را به ثبت رسانده است. با این حال کشف قیمت ربع سکه در بورس پایین تر از قیمت بازار رخ داد و این کالا در بورس بیش از ۵۰۰ هزار تومان از آخرین قیمت های موجود در بازار غیررسمی پایین تر فروخته شد. کارشناسان اعتقاد دارند، افزایش عرضه ربع سکه می تواند قیمت را در بازارهای غیررسمی به سرعت پایین آورد.

همچنین از نظر کارشناسان کشف قیمت ربع سکه در عددی پایین تر از قیمت بازار، نشان دهنده انتظارات منفی درخصوص قیمت های این کالا است و فعالین بازار نسبت به افزایش قیمت آن در آینده مردد هستند.

عرضه ربع سکه در بورس روزهای یکشنبه و دوشنبه نیز ادامه خواهد داشت و پس از اتمام فرایند عرضه، خریداران باید ظرف ۵ روز کاری، ربع سکه خریداری شده را از خزانه بانک های عامل تحویل بگیرند.

۱.۵ میلیارد مترمکعب از مجموع پساب کشور تصفیه می شود

مدیرکل دفتر تحقیقات، توسعه فناوری و ارتباط با صنعت شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با تأکید بر ضرورت تعیین تکلیف ۲۸ میلیارد مترمکعب پساب کشاورزی و با انتقاد از آبیاری فضای سبز شهرها با آب تصفیه شده، گفت: در حال حاضر نزدیک به ۱۵ تا ۲۰ درصد آب تصفیه شده صرف فضای سبز شهری می شود. «احمد سیاحی» با انتقاد از احداث و راه اندازی صنایع آب تر در شهرهای کم آب کشور گفت: بر اساس برنامه ریزی و قوانین موجود در دنیا، صنایع آب بر در کنار دریاهای آزاد احداث می شوند، اما متأسفانه در سال های گذشته شاهد احداث این دست از صنایع در استان هایی از کشور هستیم که با مشکل کمبود آب مواجهند.

مدیرکل دفتر تحقیقات، توسعه فناوری و ارتباط با صنعت شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با تأکید بر ضرورت بهره مندی از پساب در صنعت، افزود: یکی از روش های شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور این است که پساب را در اختیار صنایع قرار دهد. این اقدام ارزشمند است و باید در این زمینه سرمایه گذاری ها توسعه و گسترش یابد.

وی ادامه داد: مجموع پساب کشور در سال حدود ۴ میلیارد مترمکعب است که شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور تاکنون موفق به تصفیه ۱.۵ میلیارد مترمکعب از این میزان شده است، اما با بهره مندی از روش های مختلف انتظار می رود فشار به منابع

سطحی و منابع آب زیرزمینی کاهش یابد. سیاحی همچنین با انتقاد از آبیاری فضای سبز شهرها از طریق آب تصفیه شده شهری، تصریح کرد: در حال حاضر نزدیک به ۱۵ تا ۲۰ درصد آب تصفیه شده شهری به مصارف فضای سبز شهری می رسد؛ این در حالی است که استفاده از پساب به دلیل دارا بودن مواد مغذی برای فضای سبز بهتر بوده و نتیجه بهتری دارد.

به گفته مدیرکل دفتر تحقیقات، توسعه فناوری و ارتباط با صنعت شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، با تحقق و پیشبرد این فرآیند، پساب تصفیه خانه فاضلاب را تحویل فضای سبز می دهیم. وی تأکید کرد: در ایالت کوئته پاکستان، قیمت پساب تصفیه خانه فاضلاب ۲.۵ برابر آب خام است، چرا که در این نوع آب یکسری مواد مغذی وجود دارد که برای کشاورزی ارزشمند است.

سیاحی خاطرنشان کرد: به هر میزان که پساب شهری تصفیه شود و آن را تحویل صنایع و فضای سبز شهری بدهیم، فشار بر منابع آب زیرزمینی و سطحی کاهش می یابد. در کنار آن باید بدانیم که کشور از یک بخش مهم دیگر با عنوان پساب کشاورزی برخوردار است که در این زمینه نیز باید تدبیر جدی و اساسی صورت گیرد.

تعطیلی برخی جایگاه های سی ان جی به دلیل افت فشار شبکه گاز

مدیر طرح سی ان جی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران با اشاره به اینکه برای مدیریت مصرف گاز در برخی استان ها جایگاه های سی ان جی به صورت نوبت بندی فعالیت می کنند، گفت: در استان هایی که شبکه گاز با افت فشار همراه شده، جایگاه های سی ان جی تعطیل شده اند.

محمدحسن باقری، با بیان اینکه فشار گاز در برخی استان ها کاهش پیدا کرده، افزود: افت فشار باعث تعطیلی جایگاه های سی ان جی در استان هایی مانند مازندران، گلستان، خراسان های شمالی، رضوی و جنوبی شده است.

وی ادامه داد: در این مناطق به دلیل آنکه فشار گاز محدود است، کمپرسورهای جایگاه های سی ان جی امکان خدمت رسانی ندارند.

مدیر طرح سی ان جی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران تأکید کرد: کمپرسورهای جایگاه های سی ان جی برای انجام فعالیت باید فشار مشخصی گاز دریافت کنند که به دلیل افت فشار شبکه، این امکان وجود ندارد.

باقری ادامه داد: در استان های دیگر نیز که افت فشار ندارند، به منظور مدیریت مصرف و با هماهنگی شرکت ملی گاز ایران، جایگاه های سی ان جی به صورت نوبت بندی فعالیت می کنند تا گاز بخش خانگی تأمین شود.

وی با اشاره به اینکه اولویت تأمین گاز بخش خانوار است، گفت: اکنون در استان های دیگر جایگاه ها به صورت ۵۰ درصدی فعالیت می کنند. به این صورت که نیمی از جایگاه ها برای ۲۴ ساعت فعال هستند و بعد از آن نیم دیگر جایگاه ها آماده تحویل گاز می شوند. مدیر طرح سی ان جی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران با تأکید بر اینکه در تهران مشکلی در جایگاه های سی ان جی اعلام نکرده اند، افزود: تمام جایگاه های سی ان جی در تهران فعال هستند.